

"עשה לך תבת עצי גפר, קנים תעשה את התבה, וכפרת אתה מבית ומחוץ בכפר". (ו', י"ד).

במשך מאה ועשרים שנה מתרה נח בבני דורו ומודיע להם שעתיד הקב"ה להוריד מבול לעולם. למרות ניסיונותיו נח לא מצליח להשפיע. מסביר הרב מרדכי אליהו זצ"ל בספר "דברי מרדכי": "היה זה ניסיון לא קל עבור נח להסביר לבני דורו שגשם חזק ימוטט בניינים גבוהים ואיתנים, ואילו הוא ישרוד בתיבה פשוטה של עץ. את האיום הזה השמיע נח לא יום ולא חודש, אלא עשרות שנים. היה נח ללעג ולקלס לבני דורו, עד כדי כך שהיה צריך הקב"ה להעמיד דובים ואריות מסביב לנח שישמרו עליו שלא יאונה לו כל רע. ואכן התורה משבחת אותו על כך, "ויעש נח ככל אשר ציוה אותו אלוהים".

על אף כל זאת אנו קוראים בהפטרה "כי מי נוח זאת לי, אשר נשבעתי מעבר מי נוח על הארץ" ישעיה נ"ד / ט. הקב"ה מכנה את המבול הנורא כ"מי נוח" – המים שבאו בעטיו של נוח, מדוע? מה אשם נוח? ע"פ הזוהר נוח אשם בכך שלא ביקש רחמים על דורו. אם היה מתפלל ומתחנן לפני ה', היה הקב"ה מבטל את הגזירה.

אלא נשאלת שאלה, הקב"ה בא לנוח ומגלה לו ש"קץ כל בשר בא לפני כי מלאה הארץ חמס... והנני משחיתם את הארץ" – הקב"ה אינו משאיר מקום לספק כלשהו בדבר החלטתו לכלות את העולם. מה שנח שומע הוא פסק דין גזור וחתום והשחתת העולם. אין דרך אחרת, אם כן מה מצופה מנוח לעשות?

נכון שמצאנו במשה שהתפלל על העם, אך האם במקרה של נוח היתה יכולה תפילתו למחוק את החטאים העצומים של דור המבול?

תפילתו של נוח היתה מסוגלת למנוע את המבול, אמנם חטאי הדור היו נשורים כמות שהם, אבל תפילתו של נוח היתה מעלה את העולם למדרגה עליונה יותר. מדרגה בה היו מתגלים מ"ט פנים של זכות ועל פיהם היה אותו צדק אלוקי עצמו מזכה את העולם מדינו. כך בתפילת משה רבינו בחטא העגל. משה מתפלל למעלה, ולמטה עדיין מרקדים סביב העגל – אבל תפילה אחת פועלת את פעולתה. בתפילת משה העולם נתעלה. ובעולם שונה קיימת הנהגה שונה.

בכוח המנהיג במעשיו, בתפילתו לעלות את המציאות למדרגה עליונה יותר וממילא הכל מתרומם עם מציאות זו. מה גדולה היא מעלת התפילה, מה מעלתה של תפילתנו על תלמידנו, על עמנו, על קהילתנו, נישא תפילה שנזכה שנעלה ונתעלה בתפילתנו במעשינו, בהנהגתנו, במקצועיותנו וממילא נשפיע ונקרין על הסביבה והמונהגים שלנו.

מנהלים יקרים,

באיגרת זו אנו מבקשים להרחיב ביעד של חינוך לעבודה שבלב, חינוך לתפילה שהיא אחד משלושה דברים שעליהם העולם עומד.

אתם, המנהיגים בשדה החינוכי, הפוגשים את נשמות מחנכי וילדי ישראל, קחו צידה מאגרת זו לטובת טיפוח העבודה שבלב תלמידנו.

שבת שלום, שוש